

Da Ingen optog de saaledes tilbagetagne Forslag, vare de bortfaldne.

Berg: Med Hensyn til Forslaget under Nr. 5 af det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valokreds (Winther) tror jeg, at den ærede Ordfører har noget misforstaaet dette Forslag. Selv om dette Forslag her er stillet i Henhold til den selvsamme Mottivering, som blev givet endel af det forleden Dag foreliggende Lovforslag fra det ærede Medlem, saa er det dog noget Andet; thi hvad der dengang laa for, var at indføre Tienden, imedens Forslaget her kun gaar ud paa at hævde, at der skal paalægges Sædegaardseierne at yde nogen Godtgjærelse for Udgifter, som de have været befrieede for. Jeg siger, selv om Forslaget bliver forkastet — jeg skal stemme for det — saa har man ikke derved opgivet sin Ret til at fremkomme med et særligt Lovforslag derom siden. Jeg turde maasse med Hensyn til dette Forslag ikke blot læse det enkelte Sted op, som den ærede Forslagsstiller oplæste, men med den høitærede Formands Tilladelse skal jeg oplæse vedkommende Paragraf af „Danske Lov“. Vedkommende Lovsted lyder saaledes: „De Sædegaarde, som hidindtil have været frie for Tiende at give, skulle herefter nyde samme Frihed i hvo dem og eie og besidde, paa det Giermændene skulle holde deres Tjenere til at tiende retfærdeligen. Dog skulle de deres Sognepræster fyldestgjøre for deres Umage og Tjeneste; Thi Sognepræsterne ere deres Løn værde, og ikke mere pligtige at tjene dem til forgjæves; end andre deres Sognekfolk.“ Altsaa der staar udtrykkeligt, at Sædegaardseierne vel ikke skulle videre tiende til deres Præster, men at de dog skulle yde en vis Godtgjærelse i saa Henseende, og jeg tror, at det er ganske rigtigt at hævde, at der i saa Henseende ydes nogen Erstatning.

Klein: Det forekommer mig, ligesom den ærede Minister, at Forslaget under Nr. 7 ikke passer ind i Lovforslaget saaledes, som det er kommet fra Landstinget. Naar man, som det var Tilfældet i det af Flertallet tidligere her i Thinget vedtagne Forslag, bestemmer, at Præstegaardene

overalt skulle overtages af Statskassen, saa er det ganske naturligt, at man gjør de samme Regler gjældende med Hensyn til Synet over saadanne Statsbygninger, som gjælde i andre Forhold. Men naar man ikke saaledes fordrer, at Statskassen skal overtage Præstegaardene, men man vedligeholder den Indretning, at enhver tiltrædende Præst maa indfri, altsaa paa en Maade indkjøbe sin Præstegaard, imod at saa Erstatning af sin Eftermand, saa passer Bestemmelsen, som den her er foreslaet under Nr. 7, ikke, ligesom heller ikke Grundene til et saadant Forslag ere tilstede. Disse Bestemmelser passe ikke, sagde jeg. Det hedder nemlig i Forslaget: „For Krav i Anledning af Mangler ved Bolig med Tilliggende tilkommer der Statskassen Fortrinret efter L. 5—14—37 lige med Husleie og andre til samme Klasse hørende privilegerede Fordringer, ligesom Kravet kan dækkes ved Indeholdelse i den fratrædende Bruger eller hans Enkes Pension, hvor saadan tilstaas.“ Den, der har Krav paa Erstatning, er imidlertid ikke Statskassen, som ikke er Eier af Præstegaarden, men det er Eftermanden, som skal overtage og indfri Præstegaarden, Formanden er pligtig til at aflevere Præstegaarden i en ordentlig og forsvaerlig Tilstand, og forsaavidt dette ikke er Tilfældet, kan Eftermanden kræve Erstatning. At henvise her til at give Fortrinret til Statskassen efter Danske Lovs 5—14—37 er altsaa, forekommer det mig, ubegrundet og dernæst libet fyldestgjørende. — Hvad de andre Forslag angaar, skal jeg ikke dvæle ved dem, undtagen, hvad Underændringsforslaget til Forslaget under Nr. 22 angaar. Det gaar ud paa, at disse Ord: „I Overensstemmelse med nærværende Lov“ i det nævnte Forslag skulle udgaa. Jeg maa tilstaa, at jeg er bestandigt gaaet ud fra, at disse Ord havde en vis Betydning, da deattes ind i Forslaget. Jeg kunde ikke tænke mig, at man affattede dette Punktum med de deri indsatte Ord, undtagen at det virkelig var Meningen, at de skulde have Betydning. Den Betydning, som jeg har tillagt disse Ord, er ganske naturlig den, at man gaar ud fra, at de Udgifter, som der kan blive Spørgsmaal om, at Lovgivningsmagten her skulde vedtag-